

Asia

EU:n kehittäminen; institutionaaliset kysymykset

Kokous

U/E/UTP-tunnus**E 96/2017 vp*****Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu***

Tässä muistiossa käsitellään niitä institutionaalisia kysymyksiä, joista on tarkoitus keskustella EU-maiden valtion- tai hallitusten päämiesten epävirallisessa kokouksessa 23.2.2018. Näitä aiheita ovat Euroopan parlamentin kokoonpano, ylikansalliset listat ja ns. kärkiehdokasmenettely komission puheenjohtajaa valittaessa. Esille saattaa nousta myös komission kokoonpano sekä komission ajatus Eurooppa-neuvoston ja komission puheenjohtajuuden yhdistämisestä. Institutionaalisia kysymyksiä on käsitelty laajemmin E-kirjeessä E 96/2017 vp (10.11.2017).

Koska kyseessä on epävirallinen kokous, päätöksiä ei tehdä. Päämiesten keskustelun jälkeen Coreper alkaa valmistella Eurooppa-neuvoston päätöstä Euroopan parlamentin kokoonpanosta vaalikaudelle 2019–2024. Asiasta on määrä päättää kesäkuun 2018 Eurooppa-neuvostossa.

Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Tuskin odotetaan jakavan taustamuistion päämiesten keskustelun pohjaksi 16.2.2018.

Komissio esitti 14.2.2018 tiedonannon, jossa käsitellään kärkiehdokasmenettelyä, Euroopan parlamentin kokoonpanoon ja vaaleihin liittyviä kysymyksiä, komission kokoonpanoa, Eurooppa-neuvoston ja komission puheenjohtajuuden yhdistämistä sekä kansalaiskeskustelun edistämistä. EU:n kehittämistä koskevaa kansalaiskeskustelua on käsitelty E-kirjeessä E 121/2017 vp.

EU:n kehittämistä koskevat ehdotukset nostavat esiin EU-oikeudellisia ja institutionaalisia kysymyksiä, jotka liittyvät muun muassa jäsenvaltioiden ja EU:n väliseen toimivallanjakoon, EU:n toimielinten toimivaltuuksiin ja niiden väliseen tasapainoon, EU:n perussopimusten mukaisten oikeusperustojen kattavuuteen ja riittävyys sekä EU:n päätöksentekomenettelyihin. Viime kädessä esiin nousee kysymys, voisivatko eräät ehdotetut uudistukset tosiasiaa edellyttää EU:n perussopimusten muuttamista joko yksinkertaistetussa tai tavanomaisessa menettelyssä.

Ehdotuksia arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota myös niiden mahdollisiin perustuslakikytkentöihin, mukaan lukien mahdolliset vaikutukset kansallisen täysivaltaisuuden kannalta. Useat ehdotukset ovat kuitenkin edelleen tavoitteiltaan, sisällöltään ja toteuttamistavoiltaan täsmentymättömiä eikä

kaikkien toteuttamiskelpoisuus ole realistisella tasolla. Tämän vuoksi niiden yksityiskohtaisempi arvioiminen on pitkälti ennenaikaista.

EU:n kehittämistä koskevia institutionaalisia kysymyksiä sivutaan myös eduskunnalle lokakuussa annetussa EMU-selvityksessä (E 80/2017 vp) sekä selvityksessä valtioneuvoston vuoden 2018 vaikuttamisstrategiasta (E 106/2017 vp).

Euroopan parlamentin kokoonpano

Eurooppa-neuvoston vuonna 2013 tekemän päätöksen mukaan Euroopan parlamentin kokoonpanoa tarkastellaan uudelleen ennen vaalikauden 2019–2024 alkua. Aloiteoikeus on parlamentilla. Eurooppa-neuvoston päätös asiasta edellyttää Eurooppa-neuvoston yksimielisyyttä ja parlamentin hyväksyntää. Päätös on tehtävä Ison-Britannian EU-erosta riippumatta, koska nykyinen päätös koskee vain vaalikautta 2014–2019. Merkittävin periaatteellinen kysymys koskee kuitenkin Ison-Britannian EP-paikkoja.

EU:n perussopimusten mukaan kansalaisten edustuksen Euroopan parlamentissa tulee olla alenevasti suhteellinen. Tämä tarkoittaa, että pienemmällä jäsenvaltiolla ei saa olla enemmän jäseniä kuin isommalla ja että jäsenvaltion väkiluvun ja paikkamäärän suhteen tulee kasvaa väkiluvun kasvaessa. Tällä hetkellä tämä ei täysin toteudu.

Parlamentin ehdotus Eurooppa-neuvoston päätökseksi hyväksyttiin 7.2.2018 (äänin 431 puolesta, 182 vastaan, 61 tyhjää). Parlamentti esittää, että 27 Ison-Britannian 73 paikasta jaettaisiin siten, että lisäpaikkoja saisivat Ranska (5), Espanja (5), Italia (3), Alankomaat (3), Irlanti (2), Puola (1), Romania (1), Ruotsi (1), Itävalta (1), Tanska (1), Suomi (1), Slovakia (1), Kroatia (1) ja Viro (1). Parlamentin koko pienenesi nykyisestä 751:stä 705:een. Ison-Britannian on määrä erota EU:sta maaliskuussa 2019. Mikäli eroaikataulu muuttuu, sovellettaisiin kauden 2014–2019 paikkajakoa, kunnes Ison-Britannian EU-ero tulee voimaan. Parlamentin ehdotus koskee vain vaalikautta 2019–2024. Ennen vaalikauden 2024–2029 alkua parlamentti antaisi Eurooppa-neuvostolle uuden ehdotuksen ajantasaistetusta paikkajaosta.

Parlamentin esittämää paikkajakoa perustellaan sillä, että se mahdollistaisi nykyisessä paikkajaossa olevien epäsuhtien korjaamisen ilman, että yksikään jäsenvaltio menettäisi paikkoja. Paikkajako ei kuitenkaan ole yksiselitteinen eikä perusteluja paikkamäärälle ole esitetty jäsenvaltiokohtaisesti.

Ahvenanmaan maakunta katsoo, että sillä tulee olla edustaja Euroopan parlamentissa, koska se on luovuttanut lainsäädäntövaltaa EU:lle siinä missä valtakunta ja muut jäsenvaltiot. Maakunnan mukaan Suomen tulisi toimia siten, että tämä vaatimus voitaisiin täyttää esimerkiksi Ison-Britannian erotessa EU:sta. Maakunta vetoaa kantansa tueksi muun muassa valtioneuvoston vuoden 2009 Ahvenanmaa-periaatepäätökseen.

Ei ole säännöksiä, joista seuraisi, että Ison-Britannian EP-paikat tai osa niistä tulisi jakaa muille jäsenvaltioille.

Ison-Britannian EP-paikkojen käyttämättä jättäminen olisi signaali EU-kansalaisille: pienempi EU, pienemmät toimielimet.

Suomen lähtökohta on, että Ison-Britannian ero huomioidaan täysimääräisesti rahoituskehityksen kokonaistasossa. Säästökohteita on löydettävä.

Myös tulevaisuudessa mahdollisesti tapahtuvien laajentumisten varalle on jätettävä riittävästi paikkoja.

Edellä mainituin perustein Suomi ei kannata Ison-Britannian EP-paikkojen tai osan niistä jakamista muille jäsenvaltioille.

Jos nykyisessä paikkajaossa olevia epäsuhtia halutaan korjata vaalikaudelle 2019–2024, se tulisi tehdä ensisijaisesti EU27:n tämänhetkisen paikkamäärän puitteissa.

Pienen jäsenvaltion näkökulmasta on olennaista, että EP-paikat jaetaan jäsenvaltioiden kesken mahdollisimman objektiivisesti, tasapuolisesti, kestävästi ja avoimesti. Paikkaluku tulee pystyä perustelemaan jäsenvaltiokohtaisesti.

Ylikansalliset ehdokaslistat Euroopan parlamentin vaaleissa

Ajatus ylikansallisista ehdokaslistoista EP-vaaleissa on nostettu esille keskusteltaessa Euroopan parlamentin kokoonpanosta ja EU:n vaalisäädöksen muuttamisesta. Suomen kantoja EU:n vaalisäädöksen muuttamiseen on käsitelty U-kirjelmässä U 4/2016 vp.

EP-vaalit toimitetaan jäsenvaltioiden kansallisten vaalilainsäädäntöjen mukaisesti. EU:n vaalisäädöksessä on kyse vaalien yhdenmukaiseen toimittamiseen tietyiltä osin tarvittavista yhteisistä menettelysäännöistä. On kyseenalaista, riittäisikö vaalisäädöksen oikeusperusta esimerkiksi ylikansallisista listoista tai ”kärkiehdokasmenettelystä” säätämiseen.

EU:n vaalisäädöksen muuttamisessa aloiteoikeus on Euroopan parlamentilla. Neuvosto vahvistaa tarvittavat säännökset yksimielisesti erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja saatuaan parlamentin hyväksynnän. Säännökset tulevat voimaan, kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet ne valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.

Euroopan parlamentin EU:n vaalisäädökseen ehdottamien muutosten mukaan neuvosto päättäisi yksimielisesti yhteisestä vaalipiiristä, jossa listojen kärjessä olisi kunkin eurooppalaisen poliittisen puolueen nimeämä komission puheenjohtajaehdokas. Ehdotus ei ole saanut neuvostossa kannatusta, ja se poistettiin puheenjohtajavaltion lokakuussa 2016 laatimasta kompromissitekstistä.

EP:n paikkajakoa koskevan ehdotuksen yhteydessä 7.2.2018 parlamentti hylkäsi äänin 368–274 perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan (AFCO) ehdotuksen siitä, että osa parlamentin jäsenistä valittaisiin ylikansallisilta listoilta. Käytännössä parlamentti siis luopui tältä osin vaalisäädökseen tekemästään muutosehdotuksesta.

Jäsenvaltioista ylikansallisia listoja ovat ajaneet erityisesti Ranska ja Italia. Ranska ei kuitenkaan tue ylikansallisten listojen kytkemistä eurooppalaisiin puolueisiin ja ns. kärkiehdokasmenettelyyn. Välimeren maiden (Kypros, Ranska, Kreikka, Italia, Malta, Portugal ja Espanja) yhteisjulistuksessa 10.1.2018 todettiin, että ylikansalliset listat voisivat vahvistaa EU:n demokraattista ulottuvuutta.

Komissio kehotti 14.2.2018 EU-maiden päämiehiä harkitsemaan ylikansallisten listojen käyttöönottoa tulevaisuudessa.

Suomi pitää EP-vaalien nykyistä toteuttamistapaa tarkoituksenmukaisena ja toimivana. Ylikansalliset listat eivät ole pienten jäsenvaltioiden edun mukaisia. Ne suosisivat suuria jäsenvaltioita.

Ei ole esitetty pitäviä argumentteja sen puolesta, että listojen käyttöönotto vahvistaisi EU:n demokraattisuutta tai lisäisi EU-kansalaisten kiinnostusta vaaleihin tai Euroopan parlamenttiin. Ylikansallisilta listoilta valittujen parlamentin jäsenten suhde äänestäjiinsä jäisi epämääräiseksi. Heidän mahdollisuutensa nostaa esille oman alueensa huolenaiheita olisivat heikommalla kuin muilla parlamentin jäsenillä.

Listojen käyttöönotto ei olisi oikeudellisesti ongelmatonta. Se vaikuttaisi muun muassa alenevan suhteellisuuden periaatteen toteutumiseen parlamentin paikkajaossa.

Ns. kärkiehdokasmenettely komission puheenjohtajaa valittaessa

EU:n perussopimusten mukaan Eurooppa-neuvosto, joka ottaa huomioon EP-vaalit, ehdottaa aiheellisten kuulemisten jälkeen määränemmistöllä Euroopan parlamentille ehdokasta komission puheenjohtajaksi. Parlamentti valitsee tämän ehdokkaan jäsentensä enemmistöllä. Jollei ehdokas saa taakseen vaadittua enemmistöä, Eurooppa-neuvosto ehdottaa määränemmistöllä kuukauden kuluessa uutta ehdokasta, jonka parlamentti valitsee samaa menettelyä noudattaen.

Ennen toukokuun 2014 EP-vaaleja viisi eurooppalaista poliittista puoluetta nimesi oman ehdokkaansa seuraavaksi komission puheenjohtajaksi ("kärkiehdokas"). Samalla ne antoivat ymmärtää, että Eurooppa-neuvoston tulisi nimetä vaaleissa eniten EP-paikkoja saavan poliittisen ryhmän kärkiehdokas komission puheenjohtajaehdokkaaksi ("kärkiehdokasmenettely").

Vaalien jälkeen EU-maiden päämiehet keskustelivat vaalituloksesta ja antoivat Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Van Rompuyille valtuudet aloittaa tarpeelliset kuulemiset EP:n kanssa parhaan mahdollisen ehdokkaan nimeämiseksi komission puheenjohtajaksi. Van Rompuyn EP:n poliittisten ryhmien ja jäsenvaltioiden edustajien kanssa käymien keskustelujen jälkeen Eurooppa-neuvosto päätti kesäkuussa 2014 äänin 26-2 ehdottaa parlamentille Jean-Claude Junckeria komission puheenjohtajaksi. Heinäkuussa 2014 parlamentti valitsi Junckerin komission puheenjohtajaksi (äänin 422 puolesta, 250 vastaan ja 47 tyhjää).

Juncker oli vaalien jälkeen EP:n suurimpana poliittisena ryhmänä jatkaneen EPP:n "kärkiehdokas". Hänen nimeämisenä komission puheenjohtajaehdokkaaksi ei ollut itsestäänselvyys vaan pitkällisten konsultaatioiden lopputulos. Nimitysprosessin yhteydessä käytiin myös keskustelua siitä, mikä on Eurooppa-neuvoston tosiasiallinen liikkumavara komission puheenjohtajaehdokasta ehdotettaessa. Eurooppa-neuvosto sopi, että komission puheenjohtajan nimittämismenettelyä tarkastellaan EU:n perussopimusten hengessä nykyisen komission toimikauden käynnistyttyä.

Euroopan parlamentti antoi 7.2.2018 hyväksymässään päätöslauselmassa vahvan tukensa "kärkiehdokasmenettelyn" vakiinnuttamiselle vuonna 2019. Parlamentti varoitti olevansa valmis hylkäämään ne komission puheenjohtajaehdokkaat, joita ei ole nimetty "kärkiehdokkaiksi" ennen EP-vaaleja. Samalla parlamentti hyväksyi EP:n ja komission väliseen puitesopimukseen tehtävät muutokset, jotka mahdollistavat komissaarien nimeämisen eurooppalaisten poliittisten puolueiden kärkiehdokkaiksi. EU:n

perussopimuksissa määrätään komission puheenjohtajan valintaa koskevasta menettelystä ja komission jäsenten kelpoisuusehdoista. Perussopimusten ja parlamentin lähestymistavan välillä on jännite tai jopa ristiriita.

Komission puheenjohtaja Juncker on ilmaissut tukensa ”kärkiehdokasmenettelyn” jatkamiselle. Asia mainitaan myös komission vuoden 2018 työohjelmassa. Komissio esitti tiedonannossaan 14.2.2018, että menettelyä voitaisiin parantaa muun muassa kannustamalla eurooppalaisia poliittisia puolueita nimeämään ”kärkiehdokkaansa” jo vuoden 2018 loppuun mennessä. Komissio peräänkuulutti myös kansallisten ja eurooppalaisten puolueiden keskinäisten kytkösten selkeyttämistä. Jälkimmäinen ajatus on ollut esillä myös EU:n vaalisäädöksen (U 4/2016 vp) sekä Euroopan tason poliittisia puolueita ja säätiöitä koskevan asetusehdotuksen yhteydessä (U 60/2017 vp).

Samanaikaisesti 14.2.2018 komissio antoi jäsenvaltioille sekä kansallisille ja eurooppalaisille poliittisille puolueille osoitetun suosituksen vuoden 2019 EP-vaalien eurooppalaisen luonteen korostamisesta ja vaalimenettelyn tehostamisesta. Komission tiedonannossa esitetyt ajatukset kärkiehdokkaiden nimeämisestä sisältyvät tosiasiaissa jo tähän suositukseen. Suositus menee sen oikeusperusta huomioon ottaen hyvin pitkälle.

Neuvoston oikeuspalvelu ja suuri osa jäsenvaltioista on EU:n vaalisäädöksen uudistamisen yhteydessä katsonut, että ”kärkiehdokasmenettelyn” virallistaminen vaarantaisi toimielinten välisen tasapainon ja kaventaisi Eurooppa-neuvoston institutionaalisia toimivaltuuksia.

Kärkiehdokasmenettelyn on katsottu hämärtävän Eurooppa-neuvoston harkintavaltaa komission puheenjohtajaehdokasta ehdottaessa ja vahvistavan parlamentin tosiasiallisia mahdollisuuksia ohjata komission toimintaa. Sen on myös katsottu siirtävän komission puheenjohtajaehdokasta koskevan harkintavallan Eurooppa-neuvostossa päätöksentekoon tasavertaisesti osallistuvilta jäsenvaltioilta muutamalle suurimmalle eurooppalaiselle poliittiselle puolueelle ja niiden avainhenkilöille. Huomiota on kiinnitetty myös EP-vaalien alhaiseen äänestysprosenttiin ja äänestysaktiivisuuden merkittävään vaihteluun jäsenvaltioiden välillä. Lisäksi esille on tuotu, ettei suurimman poliittisen ryhmittymän ”kärkiehdokas” välttämättä nauti riittävän laajaa luottamusta edes parlamentissa.

Vuodesta 1995 alkaen komission puheenjohtajat ovat olleet jäsenvaltioiden entisiä pääministerejä. ”Kärkiehdokasmenettelyä” on kritisoitu myös siitä, että se tekisi käytännössä mahdottomaksi harkita komission puheenjohtajaehdokkaaksi valtion- tai hallituksen päämiehenä toimivaa henkilöä.

Suomi ei tue vuoden 2014 EP-vaaleissa toteutetun ”kärkiehdokasmenettelyn” vahvistamista ja virallistamista. EU:n perussopimusten muotoilu, jonka mukaan Eurooppa-neuvosto ottaa huomioon EP-vaalit komission puheenjohtajaehdokasta ehdottaessaan, on riittävä.

On olennaista, että komission puheenjohtaja nauttii laajaa luottamusta sekä jäsenvaltioiden keskuudessa että Euroopan parlamentissa. EU:n perussopimusten mukainen komission puheenjohtajan valintamenettely takaa tämän.

”Kärkiehdokasmenettelyn” kirjaamisella esimerkiksi EU:n vaalisäädökseen olisi haitallisia vaikutuksia EU:n toimielinten väliseen tasapainoon, muun

muassa nimittämistoimivallan hämärtymisen osalta. Myöskään vaalisäädöksen riittävyys oikeusperustana ei ole selvä.

Eurooppa-neuvoston tosiasiallisen liikkumavaran säilyttäminen komission puheenjohtajaehdokasta ehdotettaessa on keskeistä myös Suomen vaikutusvallan näkökulmasta.

Edellä mainituin perustein Suomi tukee sitä, että Eurooppa-neuvosto ilmaisee kielteisen kannan kärkiehdokasmenettelyn vahvistamiseen. On ylipäättään kyseenalaista, olisiko vahvistamiselle EU-oikeudellista oikeusperustaa.

Käytännössä eurooppalaiset poliittiset puolueet voivat jatkossakin nimetä ”kärkiehdokkaansa” EP-vaaleihin. Tämän tulee tapahtua EU:n perussopimusten henkeä ja sisältöä kunnioittaen.

Komission kokoonpano

EU:n perussopimusten mukaan komission jäsenten määrä on 2/3 jäsenvaltioiden lukumäärästä, jollei Eurooppa-neuvosto yksimielisesti päättä muuttaa tätä määrää. Jäsenet valitaan tasapuolisen vuorottelujärjestelmän mukaisesti.

Eurooppa-neuvosto teki kuitenkin toukokuussa 2013 yksimielisen päätöksen, jonka mukaan komissiossa on 1.11.2014 alkaenkin yksi jäsen kustakin jäsenvaltiosta. Näin vahvistettiin Irlannille Lissabonin sopimuksen ratifiointiprosessin yhteydessä annettu poliittinen sitoumus. Komission kokoonpanon uudelleentarkastelu kytkettiin EU:n laajentumiseen (30 jäsenvaltiota) tai vuonna 2014 toimintansa aloittavaa komissiota seuraavan komission nimittämiseen (riippuen siitä, kumpi näistä ajankohdista on aikaisempi).

Presidentti Macron nosti Sorbonnen 26.9.2017 puheessaan esiin ajatuksen komission koon pienentämisestä 15 jäseneen. Hänen mukaansa EU:n perustajavaltiot voisivat luopua omista jäsenistään ensimmäisessä supistetussa komissiossa. Aiheesta ei ole keskusteltu jäsenvaltioiden kesken. Voimassa olevan Eurooppa-neuvoston päätöksen muuttaminen edellyttäisi jäsenvaltioiden yksimielisyyttä.

Komissio nosti 14.2.2018 esille kysymyksen komission kokoonpanosta. Komission mukaan EU-maiden päämiesten tulisi harkita, pitäisikö komissiossa jatkossakin olla yksi jäsen kustakin jäsenvaltiosta vai pitäisikö komission kokoa pienentää.

Suomi pitää tärkeänä, että komissiossa on jäsen kustakin jäsenvaltiosta. Tämä vahvistaa komission hyväksyttävyyttä sekä kansalaisten että jäsenvaltioiden hallitusten ja parlamenttien silmissä ja varmistaa sen, että kollegiossa on kunkin jäsenvaltion erityisolosuhteiden tuntemusta.

Ei ole osoitettu, että periaate, jonka mukaan komissiossa on yksi äänivaltainen jäsen kustakin jäsenvaltiosta, heikentäisi komission toiminnan tehokkuutta. Komission toiminnan tehokkuutta on lisätty ja voidaan edelleen lisätä sisäisin toimenpitein.

Eurooppa-neuvoston ja komission puheenjohtajuuden yhdistäminen

Komissio nosti 14.2.2018 uudelleen esille puheenjohtaja Junckerin unionin tila -puheessaan syyskuussa 2017 esittämän ajatuksen Eurooppa-neuvoston ja komission puheenjohtajuuden yhdistämisestä. Komission mukaan EU-maiden

päämiesten tulisi harkita mahdollisuuksia tehostaa EU:n toimintaa ”kaksoishatutetun” Eurooppa-neuvoston ja komission puheenjohtajan kautta.

Komissio on perustellut ajatusta myös EU:n demokraattisuuden lisäämisellä ja tarpeella heijastaa EU:n kaksijakoista legitimitettä; EU muodostuu sekä jäsenvaltioista että kansalaisista. Taustalla lienee ajatus komission oman vaikutusvallan kasvattamisesta.

Euroopan parlamentilla on vahva rooli komission puheenjohtajan nimittämisessä. Käytännössä komission ajatus merkitsisi, että parlamentti saisi vahvan aseman myös Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan nimittämisessä. Tämä horjuttaisi toimielinten välistä tasapainoa.

Euroopan parlamentilla on oikeus hyväksyä ja erottaa Euroopan komissio. Se, että Eurooppa-neuvoston ja komission puheenjohtajuus yhdistettäisiin, merkitsisi käytännössä parlamentin vaikutusvallan kasvamista Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaan nähden.

Muutos edellyttäisi todennäköisesti perussopimusten muuttamista.

Suomi ei tue Eurooppa-neuvoston ja komission puheenjohtajuuksien yhdistämistä. EU:n toimielimillä on oma selkeä, EU:n perussopimusten mukainen asema ja tehtävät. Uudistus horjuttaisi EU:n toimielinten välistä tasapainoa useilla eri tavoilla, muun muassa nimittämistoimivallan osalta.

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta 16.2.2018

Institutionaalisten kysymysten jaoston kirjallinen menettely 12.–13.2.2018

Eduskuntakäsittely

PeVL59/2017 vp — E 96/2017 vp EUN 78/2017 vp

E 106/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia 2018

E 121/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n kehittämistä koskeva kansalaiskeskustelu

E 80/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: EMU:n kehittäminen

U 60/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Euroopan tason poliittiset puolueet ja säätiöt)

EUN 69/2017 vp

E 49/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission työohjelma 2018; alustavia näkemyksiä

E 29/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: EU27-päämiesten tulevaisuuspohdinnan ja Rooman julistuksen seuranta

EUN 16/2017 vp

SuVL 2/2017 vp — E 123/2016 vp, EUN 113/2016 vp

U 4/2016 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan parlamentin päätöslauselmasta EU:n vaalisäädöksen muuttamiseksi

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Valtioneuvoston vuoden 2009 periaatepäätöksessä todetaan, että "hallitus myötävaikuttaa pyrkimyksiin kehittää maakunnan vaikutusvaltaa Euroopan parlamentin työskentelyssä ja tulee yhteisötasolla käytävissä tulevilla neuvotteluissa parlamenttipaikkojen jaosta korostamaan Ahvenanmaan kansainvälistä erityisasemaa ja itsehallintoa."

Tähän asti on katsottu, että ei ole edellytyksiä vaalilain muuttamiseksi siten, että Ahvenanmaan maakunta muodostaisi Euroopan parlamentin vaaleissa oman vaalipiirinsä. Kuten perustuslakivaliokuntakin on todennut, kysymys on kuitenkin viimekädessä poliittisesta ratkaisusta. (PeVM 13/2006 vp, PeVL 6/2007)

Asiakirjat

Komission tiedonanto – Tuloksia tuottava EU: institutionaalisia vaihtoehtoja Euroopan unionin toiminnan tehostamiseksi. Euroopan komission panos EU-johtajien epäviralliseen kokoukseen 23. helmikuuta 2018. Bryssel, 13.2.2018. COM(2018) 95 final.

Komission suositus vuonna 2019 pidettävien Euroopan parlamentin vaalien eurooppalaisen luonteen korostamisesta ja vaalimenettelyn tehostamisesta. Bryssel, 14.2.2018. C(2018) 900 final.

Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. helmikuuta 2018 Euroopan parlamentin kokoonpanosta (2017/2054(INL) – 2017/0900(NLE))

Euroopan parlamentin päätös 7. helmikuuta 2018 Euroopan parlamentin ja Euroopan komission välisistä suhteista tehdyn puitesopimuksen tarkistamisesta (2017/2233(ACI))

EU-johtajien asialista, Bratislavan toteutusraportti ja Donald Tuskin kutsukirje Eurooppa-neuvoston jäsenille 17.10.2017

<http://www.consilium.europa.eu/fi/policies/tallinn-leaders-agenda/>

Komission työohjelma 2018 COM(2017) 650 final (13837/2017)

https://ec.europa.eu/info/publications/2018-commission-work-programme-key-documents_en

2013/272/EU: Eurooppa-neuvoston päätös, annettu 22 päivänä toukokuuta 2013, Euroopan komission jäsenten lukumäärästä

2013/312/EU: Eurooppa-neuvoston päätös, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2013, Euroopan parlamentin kokoonpanosta

PE 608.038v01-00: Mietintöluonnos Euroopan parlamentin kokoonpanosta (2017/2054(INL)). Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta. Esittelijät: Danuta Maria Hübner ja Pedro Silva Pereira, 7. syyskuuta 2017.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VNK/EU-erityisasiantuntija Heli Siivola, p. 0295 160 476.
VNK/Lainsäädäntöneuvos Heidi Kaila, p. 0295 160 313.
VNK/Lainsäädäntöneuvos Johannes Leppo, p. 0295 160 335.
OM/ Vaalijohtaja Arto Jääskeläinen, p. 0295 150 128.
OM/Neuvotteleva virkamies Heini Huotarinen, p. 0295 150 127.

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat	EU:n tulevaisuus, Euroopan komissio, Euroopan parlamentti, Eurooppa-neuvosto, jaosto institutionaaliset kysymykset (EU 40), toimielinten väliset suhteet
Hoitaa	VNK
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, SP, STM, TEM, TK, TULLI, UM, VM, VTV, YM
